

Mødet den 29. Januar 1914.

1. (J. Nr. 25¹⁵—1913) Skrivelse af 17. Jan. d. A. fra Indenrigsministeriet om **Bevilling for Restauratør Jensens Enke til at drive Beværtning paa Aarhus Østbanegaard** med Ret til Udsækning af stærke Drikke.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 9⁶—1913). Skrivelse af 20. Januar d. A. fra Indenrigsministeriet om, at det Beløb, der aarlig indbetales til Indenrigsministeriet for **Fritagelse for at afgive Kvarter til Underofficerer** og lige-stillede, fra 1 April 1913 at regne forandres fra 4350 Kr. til 1600 Kr.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 533—1913). Regnskab over Skibskaptajn **O. M. Nyrups Legat** for 1913.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 210—1913). Skrivelse fra Lønudvalget angaaende Forhandlinger med Hustømrernes Fagforening vedrørende Spørgsmaalet om **Lønning af de ved Havnen beskæftigede Tømrere**, saalydende:

»I Anledning af hoslagte fra Hustømrernes Fagforening modtagne Skrivelser, som Havneudvalget under 17. f. M har fremsendt til Lønudvalget, meddeles, at Repræsentanter for Fagforeningen efter Forhandling med Lønudvalget

har vedtaget, at Sagen angaaende Lønnen for de Tømrere ved Havnen, der hidtil har været beskæftigede, dels ved Haandværksarbejde og dels ved Arbejdsinandsarbejde, hæves. Lønudvalget er samtidig indgaaet paa, at Haandværksarbejde ved Havnen i Fremtiden betales med 65 Øre pr. Time, i Ovensstemmelse med Overenskomsten af 4. April 1911.

Fagforeningen og Lønudvalget er endvidere gensidig indforstaaede med, at der ikke fra nogen af Siderne finder nogen Forfølgelse Sted af de i Sagen interesserede, og at der ved en kommende Revision af Overenskomsten med Kommunens Haandværkere tilstaas Hustømrernes Fagforening Ret til at blive repræsenteret ved Forhandlingerne angaaende Havnens Tømreres Forhold.«

Fra Havneudvalget forelaa Meddelelse om, at det kan tiltræde den foreliggende Ordning.

Til Efterretning.

6. (J. Nr. 10—1913). Til Medlem af **Valgbestyrelsen for 9. Landstingskreds** valgtes Moustén.
3. (J. Nr. 412—1913). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om, at der yderligere stilles et Beløb paa 50000 Kr. til Raadighed til **Installation af elektriske Ledninger mod afdragsvis Betaling.**

Møller forelagde Indstillingen, idet han bemærkede, at Byraadet allerede ved en tidligere Vedtagelse i Princippet havde tiltraadt denne, og at de alt bevilgede 50,000 Kr. til Dels var medgaaet i det tilsigtede Øjemed. Da der havde lydt Røster om, at man maaske løb nogen Risiko ved disse Laan, havde Udvalget spurgt en Jurist, som imidlertid havde svaret, at der næppe kunde være nogen Risiko, da Belysningsvæsenet ved Ejerskifte havde Ret til at lukke af for Tilførselen af Strøm

til den paagældende Ejendom. Udvalget skulde dog nøjere undersøge Forholdet og komme med Forslag til Byraadet, hvis det skulde opdage, at der kunde løbes nogen Risiko.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 500—1913). Andragende fra Ejeren af Hotel Royal om Tilladelse til at maatte bibeholde den midlertidige **Trappenedgang ud mod St. Torv til Hotelllets Køkken.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om at meddele Tilladelsen indtil videre paa Betingelse af, at der anbringes en mere betryggende Indhegning om Trappenedgangen med en selvlukkende Laage efter Udvalgets nærmere Bestemmelse.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 537—1913) Skrivelse af 15. Jan. d. A. til Brolægningsudvalget fra Jydsk Hypotekforening angaaende dennes Stilling overfor Ansøgninger om **Tillægslaen til Byggeforandringer i Anledning af Installation af W. C.,** saalydende:

»I Anledning af den fra det ærede Udvalg til Foreningen rettede Henvendelse, skal man tillade sig at meddele, at Andragender fra Grundejere om Tillægslaen i deres Ejendomme efter stedsfunden Installation af W. C. Systemet ville blive behandlede med Velvilje af Direktionen, der ligeledes vil søge at gøre Fremgangsmaaden ved Optagelse af saadanne Laen saa læmpelige for Laansøgerne som muligt, men det maa selvfølgelig afhænge af en Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde, om og da hvilket Laan Foreningen ser sig i Stand til at yde i den paagældende Ejendom«.

Til Efterretning.

9. (J. Nr. 507—1913). Andragende fra Ligningskom-

missionen om Tilladelse til at maatte benytte **Byraadssalen** fra Februar til midt i Marts.

F o r m a n d e n meddelte, at der fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa Indstilling om ikke at imødekomme Andragendet.

M a r t h i n H a n s e n spurgte, om Ligningskommissionen ikke kunde bruge det store Udvalgs værelse bag Byraadskontoret.

J. C. P e t e r s e n oplyste, at Udvalget for Bygninger og Inventar havde henvist Ligningskommissionen til at benytte det af Stadsingeniørens Lokaler, som laa lige ved Trappen. Dette Lokale vilde vist nok være tilstrækkelig stort, men Kommissionens Formand havde ment, at man saa hellere vilde benytte Raadhussalen.

J a k o b J e n s e n mente, at Raadhussalen kunde egne sig for Kommissionen, naar der blev opstillet en spansk Væg, saaledes at Rummet ikke blev saa stort.

S i m o n s e n indsaa ikke, hvorfor man vilde opretholde Beslutningen om, at Ligningskommissionen ikke maatte benytte Byraadssalen, da dens Medlemmer var valgt paa ganske samme Maade som Byraadets Medlemmer. Dens Møder var vel lukkede, men det blev hævdet, at der under Arbejdet ikke blev nydt noget, og at Medlemmerne røg en Cigar var jo ikke mere end Byraadets Medlemmer gjorde i de lukkede Møder. Hvis Byraadet fastholdt Nægtelsen, vilde det let blive betragtet, som om man regnede Ligningskommissionens Medlemmer for 2. Klasses Folk. Taleren henstillede til Udvalget at tage Sagen tilbage til nærmere Overvejelse. Naar Skolekommissionen kunde benytte Byraadssalen, kunde Ligningskommissionen ogsaa.

J. C. P e t e r s e n bemærkede, at Ligningskommissionens Formand havde sagt, at Kommissionen vilde være tilfreds med at faa Raadhussalen. Noget egentlig Grund for at nægte Kommissionen at benytte Byraadssalen kunde Taleren ikke fremsætte ud over, at jo mere Salen blev benyttet, jo mere vilde Møblerne og det ret kostbare Gulvtæppe slides. Hele Byraadet havde tidligere været enigt om, at der skulde holdes Hævd over Byraadssalen, og i Henhold hertil havde Udvalget handlet. Taleren henstillede at overlade det til Udvalget at ordne Sagen ved Forhandling med Ligningskommissionen.

Simon sen kunde tage sin Henstilling tilbage, efter at Hr. J. C. Petersen havde oplyst, at Ligningskommissionen vilde være tilfreds med en anden Ordning. Dette havde Taleren ikke vidst, tvært imod havde der lydt ganske andre Røster overfor ham.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 487—1913). Skrivelse af 17. Decbr. 1913 fra Bestyrelsen for Købstadforeningen vedrørende Spørgsmaalet om **Oprettelse af en gensidig kommunal Forsikringsforening**, saalydende:

»I Henhold til den Bemyndigelse, der paa Købstadmødet i Odense blev givet Bestyrelsen til at arbejde videre i Spørgsmaalene om Oprettelse af en gensidig kommunal Ulykkesforsikringsforening og om Oprettelse af en gensidig Brandforsikringsforening for Købstædernes kommunale Bygninger, har det Udvalg, som Bestyrelsen tidligere har nedsat, fortsat de Undersøgelser, som er nødvendige for at kunne forelægge Byraadene nærmere formulerede Forslag angaaende disse Foreningers Oprettelse.

Med Hensyn til Ulykkesforsikringen vil Undersøgelserne endnu tage nogen Tid, og da der derhos i en nær Fremtid kan ventes fremsat et Lovforslag om Revision af den gældende Ulykkesforsikringslovgivning, mener Udvalget at maatte afvente dette Lovforslags Fremkomst, før end der kan gives Byraadene nærmere Meddelelse. Hvad Brandforsikringen angaar, er det af Direktionen for Købstædernes almindelige Brandforsikring under 25. f. M. blevet meddelt Bestyrelsen, at Brandforsikringens Kontroludvalg i Forbindelse med en forestaaende Revision af den gældende Tarif har besluttet at foreslaa det til næste Aar sammentrædende Repræsentantskab, at den de kommunale Bygninger tilstaaende Nedsættelse af det tarifmæssige Kontingent forhøjes fra 15 % til 25 %. Repræsentantskabets Beslutning og den nye Tarif mener Udvalget ligeledes at maatte afvente, før end der udsendes Forespørgsel til Byraadene om eventuel Tilslutning til en gensidig kommunal Brandforsikringsforening.

Bestyrelsen skal derfor foreløbig indskrænke sig til at opfordre de ærede Byraad til ikke at tegne nye Brand- eller Ulykkesforsikringer eller forny de allerede løbende Forsikringer for længere Tidsrum end 1 Aar.«

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa Meddelelse om, at det kan anbefale Forslaget og vil foreslaa, at samtlige Byraadsudvalg gøres bekendt med Sagen.

Til Efterretning.

11. (J. Nr. 547--1913). Andragende fra det danske aeronautiske Selskab om **Tilskud fra Kommunen til en paatænkt international nordisk Søflyvning i Dagene fra den 15. til den 23. August d. A.**

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ud fra den Betragtning, at Flyvningen vilde blive en stor Begivenhed paa Flyvesportens Omraade, og at den vilde trække mange Mennesker til Byen, indstillede at give Tilsagn om et Tilskud paa 2000 Kr., hvis Flyvningen realiseres.

Simonsen saa sig nødsaget til at medgive Formandens Meddelelse om, at Budgetudvalget indstillede at give et Tilskud paa 2000 Kr., en nærmere Forklaring. Denne Bevilling var næsten af samme Art som Bevillingen til Landsudstillingen, og hvis Soaialdemokraterne kunde bestemme, hvorledes Kommunens Penge skulde anvendes, var det ikke sikkert, at Sagen vilde blive afgjort paa den foreslaaede Maade. Man skulde imidlertid være lydhør overfor Vælgerne, men da disse havde gjort Socialdemokraterne til Mindretal, og da den konservative Fløj i Budgetudvalget satte Pris paa Bevillingen, havde Hr. Moustén og Taleren ikke villet modsætte sig denne.

P. Jensen gad vide, om der kunde findes noget Foretagende, der ikke kunde faa Støtte af Aarhus Byraad. Man kunde maaske derfor gaa med til denne Bevilling med den Motivering, at Pengene ikke vilde slaa til alligevel. Dog vilde Taleren stemme imod Bevillingen.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 1²⁸—1913). Andragende om **Approbation paa Udstykningsplan** for Matr. Nr. 83 a og 84 a af Markjorderne.

Anbefaledes.

13. (J. Nr. 1²⁹—1913). Andragende om **Approbation paa Udstykningsplan** for Matr. Nr. 77 b af Markjorderne.

Formanden bemærkede, at der atter forelaa Uoverensstemmelse mellem Bygningskommis-

sionen og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Møller kunde ikke indrømme nogen Uoverensstemmelse, idet Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse ligesom Bygningskommissionen anbefalede Andragendet, men kun forlangte, at der, forinden Bebyggelse fandt Sted, skulde foreligge en approberet Plan over Vej- og Kloakanlæg.

Formanden kunde for saa vidt give Hr. Møller Ret, men maatte dog gøre opmærksom paa, at medens Bygningskommissionen kun anbefalede Andragendet, saa knyttede Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til sin Anbefaling den af Hr. Møller omtalte Tilføjelse, som Byraadet antagelig vilde fastholde overfor Ministeriet.

Møller mente det ganske ugørligt at anbefale Andragendet uden den omtalte Tilføjelse, eftersom der stod i Vedtægten, at Bebyggelse ikke maatte finde Sted, før Vej- og Kloakforhold var i Orden.

Formanden indsaa ikke, at Vedtægtens Bestemmelse kunde komme til Anvendelse, før Bebyggelsen skulde finde Sted.

Jakob Jensen vilde takke Bygningskommissionen, fordi den magede det saaledes, at Byraadet ingen Indflydelse kunde faa paa, hvorledes Bebyggelsen blev ude paa Markjorderne.

Formanden fandt det, naar Udstykningen skete, umuligt at vide noget om, hvorvidt der skulde bygges eller ej.

Jakob Jensen udtalte, at man under den tidligere Borgmester selv havde kunnet ordne den Slags Forhold.

Anbefaledes.

14. (J. Nr. 2⁹⁶—1913). Andragende om **Dispensation**

fra Bygningsvedtægtens § 12 for Ejendommen Frederiksalles 109—111.

Anbefaletes.

15. (J. Nr. 2⁹⁷—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens § 31** for Ejendommen Vestergade 47.

Anbefaletes.

16. (J. Nr. 2⁹⁵—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Ejendommen Store Torv 5.

Anbefaletes.

17. (J. Nr. 351—1913). Forslag til **Overslag over Aarhus Købstadkommunes Indtægter og Udgifter i Aaret 1914—15.**

Formanden skulde paa Budgetudvalgets Vegne forelægge Forslaget. Overslaget balancerede med 6975185 Kr. 52 Øre mod i Fjor 6908238 Kr. 51 Øre. Forskellen var altsaa 66947 Kr. 01 Øre. At Beløbet for i Aar var saa nær ved Beløbet for i Fjor kom af, at de Udgifter, der afholdtes af Laan beløb sig til 502000 Kr. mindre end i Fjor. Op imod denne Mindreudgift balancerede ventelig den samlede Merudgift, til et samlet Beløb af 610966 Kr. 19 Øre. Med Hensyn til Udgiftstigningen paa de enkelte Konti skulde Taleren henvise til Budgetudkastets Side 142—43. Det vilde heraf ses, at den største Stigning var sket paa Medicinalvæsenets Konto. Uagtet der allerede sidste Aar i Forhold til det foregaaende Aar var en Stigning af ca. 46000 Kr., var der nu atter en Stigning paa ca. 41000 Kr. Disse Stigninger beroede paa hele Omordningen af Byens Hospitalsvæsen, dets Deling i flere Afdelinger og Driften af det ny Marselisborg-Hospital. Den næststørste Stigning fandtes paa Skolevæsenets Budget, nemlig 26800 Kr. Kontoen for de offentlige Lyst-

anlæg udviste en Forhøjelse af Udgiften paa 22762 Kr. Dette Punkt skulde Taleren senere komme tilbage til. Udgiften til Fattigvæsenet var steget med 21500 Kr. Saa var der den helt ny Konto: »Understøttelse til Børn af Enker«, der var opført med 18050 Kr. Endelig var Kontoen for Gader og Veje steget med 16531 Kr., Kontoen for Alderdomsunderstøttelse med 14822, Kontoen for Byens Bestyrelse med 9706 Kr. og Brandvæsenets Konto med 6764 Kr. Resultatet af disse Udgiftsforhøjelser var, at Skatternes samlede Beløb var 2413566 Kr. mod 2216864 Kr. i Fjor, altsaa en Stigning paa 196700 Kr. Ejendomsskatterne var omtrent de samme som sidste Aar, 242700 Kr. mod 235700 Kr. Skat paa Aktieselskaber var gaaet ned fra 120000 Kr. til 90000 Kr., og Erhvervsskatten fra 25000 Kr. til 24000 Kr. Stigningen var da væsentlig paa Formue- og Lejlighedsskat, der skulde paalignes med 1999366 Kr. 49 Øre mod 1798664 Kr. 75 Øre i Fjor, altsaa 200701 Kr. 74 Øre mere. Sidste Aar havde Skatteevnen vist sig i Stand til at svare til den da stedfundne Stigning, forhaabentlig vilde den ogsaa gøre det denne Gang. Der var et Punkt paa Budgettet, der vakte megen Betænkelighed; det var at Beholdningen af Laan, der ved det ny Regnskabsaars Begyndelse kun var 1325000 Kr., ved Regnskabsaarets Slutning altsaa den 1. April 1915 kun vilde være 969000 Kr. Det sidste Laan var stiftet i 1909. Det lød paa 9 Millioner, men var i Virkeligheden ikke saa stort, som det lød paa, idet de 2 Millioner skulde bruges til at dække midlertidige Laan med, og Havnen skulde have 2½ Million. Der blev altsaa kun godt 4 Millioner tilbage. — Efter denne mere almindelige Omtale af Budgetforslaget, ønskede Ta-

leren at omtale et Par enkelte Konti. Under Konti X a i var opført 2650 Kr. til Lønning for Bestyreren af Begravelseskontoret. Kirkegaardsbestyrelsen var stadig af den Anskuelse, at det vilde være nødvendigt at udsondre Begravelseskontoret fra Bogholderikontoret, saaledes at Begravelsesvæsenet fik sin egen Administration. Bogholderen havde iøvrigt ogsaa sidste Aar indtrængende anmodet om at blive fritaget for Begravelsesvæsenets Administration. Kirkegaardsbestyrelsen havde derfor ment det rigtigst paa sit Budget at opføre Lønning til en selvstændig Bestyrer af Begravelsesvæsenet, men det skulde, som det fremgik af Bemærkningerne, ikke opfattes, som om denne Ordning var vedtaget, fordi Budgettet vedtoges. Der vilde senere, antagelig snart, fra Kirkegaardsbestyrelsen komme nærmere Indstilling om Instruks for Begravelseskontoret og den hele Ordning af Begravelsesvæsenet, og Byraadet vilde da staa fuldstændig frit over for denne Indstilling, saa der var ingen Grund til i Dag at gaa nærmere ind paa dette Punkt. Begravelsesvæsenet gav i Aar et mindre Overskud end sidste Aar. Dette kom i det væsentlige af nogle ekstraordinære Udgifter. — Som det vilde ses af Anmærkningerne, havde Budgetudvalget ikke ment at kunne tage endeligt Standpunkt til den Del af Konto XIV, som angik Haven ved Vesterbro. Hvis denne Haves Drift som offentlig Have og til dels som kommunalt Gartneri skulde fortsættes, var det meget muligt, at de Beløb, der var opførte paa Budgettet fra Forskønnelsesudvalget, var nødvendige eller i hvert Fald rimelige, men Budgetudvalget mente, at det var store Beløb at anvende, og det havde ikke turdet tiltræde Forslaget paa dette Punkt. Taleren vilde

dog minde om, at der ogsaa sidste Aar var Vanskeligheder med dette Budget. Den Gang valgte man den Udvej at lade Posterne staa som foreslaaet, men vedtog, at de skulde bero paa Byraadets nærmere Bestemmelse. Dette var ikke nogen heldig Udvej, saa Taleren vilde henstille, at man kom til et bestemt Resultat, men derom vilde man antagelig høre nærmere Udtalelse fra Udvalget. Sluttelig bemærkede Taleren, at Konto XX 8 vist burde forhøjes med 2—3000 Kr., fordi forskellige allerede vedtagne Udgifter var henvist til denne Konto.

M i k a e l J o h a n s e n gennemgik Budgettets Hovedposter. Byens Styrelse kostede 6000 Kr. mere end i Fjor og Fattigvæsenet 20000 Kr. mere. Dette kunde vel ikke være anderledes, men bemærkelsesværdigt var det dog, at der medgik 105000 Kr. til Folk, der ikke var hjemmehørende i Aarhus. Ganske vist blev en Del af dette Beløb refunderet, men dets Størrelse tydede paa, at vor By var for langt ude med falsk Humanitet. Tilskudet til Hjælpekassen var i Aar som i Fjor opført med 75000 Kr., hvoraf de 2500 Kr. gik til Feriebørns Beklædning. Ogsaa paa dette Punkt var man langt over tilsvarende Byer. I Fjor var Udgiften pr. Indbygger 1 Kr. 27 Øre, medens den i København var 25 Øre, paa Frederiksberg 54 Øre, i Odense 56 Øre, i Aalborg 1 Kr. 21 Øre, i Randers 48 Øre. Aarhus var altsaa meget foran de andre Byer, naar man undtog Aalborg, hvor Udgiften var tilnærmelsesvis lige saa stor. Naturligvis var det godt at være human, men paa dette Omraade maatte der dog vist kunne spares noget, navnlig efter at Enkeloven var traadt i Kraft, saa Taleren vilde forbeholde sig til 2. Behandling at stille Forslag om nogen Nedsættelse

af Beløbet. Tilskuddet til Arbejdsløshedskasserne var steget med 2000 Kr. Disse Kasser var udmærkede, fordi de var byggede paa Princippet Hjælp til Selvhjælp, men man hørte saa lidt til deres Virksomhed. I andre Byer blev Kassernes Regnskaber fremlagt, men her ikke, saa man vidste intet om, hvorvidt de af Kasserne understøttede opholdt sig her i Byen, eller om de havde faaet Hjælp fra andre Kasser. Bidraget til Alderdomsunderstøttelsen var steget med 14000 Kr. Man fik stadig ny humane Love, saa man skulde synes, det maatte mærkes paa de andre Budgetter, men dette var desværre ikke Tilfælde. Udgiften til Skolevæsen var som sædvanlig steget stærkt. Kontoen for Rets- og Politivæsen var steget med godt 1000 Kr. Forhaabentlig kunde alle tiltræde Forslaget om Ansættelse af en kvindelig Betjent. Forslaget var stærkt anbefalet af Værgeraadene. Det gjaldt nu om at finde den rette Kvinde til Posten, men det maatte jo blive Politiets egen Sag. Den største Stigning fandtes paa Kontoen for Midicinalvæsen, nemlig paa ialt 78000 Kr. Af dette Beløb foreslog Budgetudvalgets Flertal de 20000 Kr. afholdt paa Laanekontoen, hvilket Mindretallet havde modsat sig, hvorfor kunde Taleren ikke indse. Brolægningskontoen var som sædvanlig blevet stærkt beskaaret, men var dog i Aar forhøjet med 22000 Kr. Paa dette Punkt var det interessant at lægge Mærke til, at medens Socialdemokraterne i Fjor modsatte sig saa at sige al Brolægning, saa havde de i Aar villet bevilge næsten mere, end Brolægningsudvalget ønskede. Udgiften til Belysning af Byens Gader var kun steget med et Par Tusinde Kroner, hvilket svarede til Byens Vækst. Overskuddet paa

Begravelsesvæsenets Konto var kun 569 Kr., hvilket var ret uforstaaeligt, da det var meget dyrt at faa de døde begravet. I denne Forbindelse skulde det bemærkes, at Kirkegaardene ikke blev saa smukt holdte som tidligere, uagtet der vist kunde spares betydeligt paa Udgiften til dem. Forhøjelsen paa Brandvæsenets Konto skyldtes i det væsentlige Brandautomobilet, som man jo desværre ikke havde haft Held med. Den offentlige Renlighed kostede det samme som i Fjor. Paa Indkvarteringskontoen var der en Besparelse paa ca. 11000 Kr., hvilket naturligvis skyldtes Folksgarnisonens Flytning. I denne Forbindelse vil Taleren gerne rette en Tak til Byens 3 Rigsdagsmænd for den udmærkede Maade, hvorpaa de havde paataalt Byens Interesser i Rigsdagen med Hensyn til Erstatning for, at Infanterikaserne ikke mere blev benyttet. Den fastsatte Erstatning, 190000 Kr., var langt fra for stor, men det mærkelige var, at Forsvarsminister Munch vilde modsætte sig denne Erstatning, som Rigsdagen sikkert nok vilde gaa med til. Udgiften til de offentlige Anlæg og den botaniske Have var helt oppe paa 35000 Kr. plus 1445 Kr. til Kontoret. Det var et Spørgsmaal, om Byen havde Raad til at ofre saa meget paa denne Have, i Særdeleshed da den ikke blev meget besøgt. Hvis Haven havde ligget inde i Byen, kunde det være forstaaeligt, at der blev ofret noget paa den, men ikke efter den afsides Beliggenhed den havde. I Fjor var der til Haven alene medgaaet 19400 Kr., og der var blevet sagt, at dette Beløb var en Gang for alle, men nu kom man og vilde have ialt 35000 Kr. til Anlægene, hvortil der i Fjor var blevet opført 13000 Kr. I Budgettet for i Fjor stod der opført 1600 Kr. til Gartner

Hald foruden fri Rolig. Taleren vilde gerne have at vide, hvem der havde afskediget Hald og sat ham paa almindelig Ugeløn. Dette maatte vedkommende have gjort af egen Magtfuldkommenhed, da Byraadets Samtykke dertil ganske manglede. Budgetudvalgets Flertal havde naturligvis strøget Krematoriet af Budgettet. Til Observatoriet var opført 5000 Kr., hvilket vistnok var lovlig meget. — Under Indtægtssiden skulde det først nævnes, at Godset Marselisborg gav et Overskud paa 75000 Kr., hvilket maatte kaldes klækkeligt. Man maatte i høj Grad være Forfædrene taknemmelig for Erhvervelsen at dette Aktiv, der gav saa stort et Overskud foruden alle Herlighederne. Vandværket figurerede med et Overskud paa 38800 Kr. mod 45000 Kr. i Fjor. Nedgangen skyldtes, at Indtægten for W. C. var overført paa Pumpestationen, og at Statsbanerne nu næsten ikke mere tog Vand fra Aarhus Vandværk. Hvad Elektricitetsværkets Budget angik, vilde Taleren forbeholde sig til 2. Behandling at stille Forslag om, at nogle af Beløbene til Nyanskaffelser, f. Eks. til Kabler og Stikledninger blev taget paa Laan. løvrigt fremtraadte Elektricitetsværket med et smukt Overskud ligesom Gasværket, med Hensyn til hvilket Taleren ogsaa agtede at stille Forslag om, at nogle Nyanskaffelser blev taget paa Laan. Det glimrende Resultat for Belysningsvæsenet i det hele taget kunde Belysningsudvalget tilegne sig en stor Del af Æren for. Der var i høj Grad Anledning til at komplimentere dette Udvalg, som fortjente Borgernes Tak. Det var rigtigt, at der gennem Belysningsvæsenet blev betalt indirekte Skat, men dertil var intet at sige, idet enhver betalte efter sit Forbrug. Hvis Byen ikke ejede de 3 Værker, Gas-, Elektricitets- og Vandværket,

vilde Skatteprocenten være $1\frac{1}{2}$ højere. Desværre gav Kødkontrollen atter i Aar Underskud, trods det at Slagtehuset maatte kunne bære sig. Afgiften var sikkert for lav. For Pumpestationen var opført et Underskud paa 9600 Kr. At det ikke var større det 1. Aar, var en Borgen for, at W. C. Anlægget vilde komme til at betale sig udmærket godt. Af Skatterne var Husskatten anslaaet til at give 110000 Kr., Grundskatten 40700 Kr. og Ejendomsskylden 92000 Kr., altsaa ialt paa Ejendomme 242700 Kr. Skat af Aktieselskaber var opført med 90000 Kr. mod 120000 Kr. i Fjor, altsaa med 30000 Kr. mindre. At denne Post var saa stor i Fjor skyldtes, at der mellem Budgettets 1. og 2. Behandling var kommet Meddelelse fra Skattekontoret om, at de store Selskaber havde haft et særdeles godt Aar; forhaabentlig vilde det samme blive Tilfældet i Aar. Erhvervsskatten var kun opført med 24000 Kr., 1000 Kr. mindre end i Fjor. Dette Resultat maatte nærmest betegnes som en Skandale. Hvis den kommunale Skattekommissions Forslag havde været Lov, vilde Indtægten paa denne Post have været 150000 Kr. Forhaabentlig vilde Byens Rigsdagsmænd gøre alt for at fremme Kommissionens Forslag, saaledes at Byernes Retfærdighedskrav paa Skattevæsenets Omraade snart kunde blive imødekommet. Af hvilken Grund Forslaget ikke var blevet forelagt i denne Samling, vidste Taleren ikke, men Købstadforeningen havde i hvert Fald gjort alt muligt, for at faa Forslaget frem. Alle var vist enige om, at den største Ulykke for Købstæderne var den høje Skatteprocent. Blev det ved som hidtil, flyttede ingen mere til Købstæderne. Tidligere havde en Mængde Pensionister og Kapitalister flyttet til Aarhus, men

de gjorde det ikke mere paa Grund af den høje Skatteprocent, tvært imod fandt der en betydelig Udflytning Sted. Derfor maatte der gøres alt muligt, hvad der paa god og fornuftig Maade kunde gøres, for at faa Skatteprocenten ned. I Skattekommissionen var Taleren sammen med de øvrige Medlemmer gaaet med til at tilraade en Forhøjelse af Grundejendomsskatterne og Indførelse af en kommunal Formueskat, altsammen for at forhindre en for høj Skatteprocent, idet det i Virkeligheden var den, der bevirkede, at Folk flyttede fra Købstæderne. Disse kom jo ikke alene til at savne Skat af Udflytterne, men disse beboede heller ikke Købstædernes Lejligheder eller købte deres Varer. Forhaabentlig vilde Rigsdagen arbejde hurtigt paa Gennemførelsen af den ny kommunale Skattelov. Naar Skattelovskommissionens Medlemmer, Højremænd, Venstremænd og Socialdemokrater, havde kunnet enes om Forslaget, maatte Rigsdagens Medlemmer ogsaa kunne det. Som før bemærket var en høj Skatteprocent en Ulykke for en Købstad. Derfor maatte der spares paa alle Omraader, og ny Indtægtskilder maatte findes, hvis det lod sig gøre. — Taleren ønskede at spørge Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, om det forholdt sig rigtigt, at der ikke havde kunnet skaffes Plads til en stor Frøforretning, som af den Grund var flyttet til Brabrand. Spørgsmaalet fremkom, fordi Taleren mente, at der blev gjort for lidt for at trække store Bedrifter til Byen. Dernæst mindede Taleren om, at man for et Par Aar siden havde truffet forskellige Foranstaltninger for at hindre, at Børn tilsmudsede Husfacaderne. Disse Foranstaltninger havde hjulpet godt, men desværre var Husfacaderne navnlig i de snævre Gader som for

Eksempel Borgporten nu meget udsatte for at blive oversprøjtet med Gadesnavs, naar de store Lastautomobiler kørte igennem dem. Det forekom derfor Taleren, at der var al Anledning til at paabyde, at disse svære Automobiler skulde køre langsomt gennem de snævre Gader. Endvidere vilde Taleren anmode Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om at tænke paa Louise-gades Gennemførelse, hvad de interesserede Folk havde Krav paa. Forhaabentlig vilde Udvalget snart tage fat paa denne Sag, som der var saa stor Stemning for. Dernæst beklagede Taleren, at en Lønforhøjelse for Kommunens Funktionærer maatte vente; særlig Politiets og Brandvæsenets Folk kunde trænge til en Forbedring af deres Kaar. Sluttelig anmodede Taleren Byraadets 2 Repræsentanter i Sporvejsselskabets Bestyrelse om at foranledige, at Sporvejen snart blev udvidet, hvilket var Forudsætningen, da Koncessionen blev givet. Det forekom Taleren, at man nu maatte kunne forlange Linien udvidet. Der sagdes vel, at man vilde vente med Udvidelsen, til Banegaarden var blevet flyttet, men saa kunde det vist vare mange Aar.

Simonsen skulde ikke komme ind paa lange Betragtninger over Kommunens finansielle Tilstand, da han ansaa det for overflødigt, fordi Formanden havde gjort det, og fordi den Side af Sagen havde udførligt behandlet i de af Byens Blade, der havde nogen Indflydelse. Dog skulde han fremkomme med nogle almindelige Betragtninger, da Situation indbød til at kaste Blikket tilbage. Det foreliggende Budget svarede ganske til de tidligere Aars Budgetter, idet der var samme Stigning, endda noget mere. En Sammenligning

inlem dette Budget og de tidligere havde derfor sin Interesse ved, at adskillige godtroende Borgere i Foraaret havde troet, at hvis blot Socialdemokraterne blev frataget Styret, vilde Udgifterne og dermed Skatteprocenten gaa ned. Det var derfor ikke underligt, at Budgettet havde vakt en Del Bestyrtelse i den antisocialistiske Presse. Forøvrigt var de paagældende Folk vel næppe selv blevet forbavsede over Budgettet, men de havde været nødt til at lade forbavsede. Man havde saaledes set et stærkt konservativt Blad skrive, at dette Budget maatte være Socialdemokraternes og Formandens Budget, det kunde ikke være de konservatives, og det skønt Stillingen var, at det var Højres Budget helt ud paa et enkelt Punkt nær. Højre havde vel kun 2 Medlemmer i Budgetudvalget ligesom Socialdemokraterne, men at Højre kunde regne Formanden med til sig, bekræftedes deraf, at Hr. Mikael Johansen havde talt umiddelbart efter Formanden. Rent sædvanemæssig havde Hr. Mikael Johansen følt sig berettiget dertil, men derved havde han ogsaa anerkendt, at Højre havde Flertallet i Budgetudvalget. Yderlig var dette fremgaaet af, at Hr. Mikael Johansen havde sagt, at Budgetudvalgets Flertal havde strøget Krematoriet. Endvidere havde et københavnsk Højreblad fremhævet, at nu saas det tydeligt, at der var kommet et andet Styre, idet der ikke var samme Stigning paa Fattigbudgettet. Stigningen var ganske vist 2000 Kr. mindre end i Fjor, og det var altsaa denne Besparselse, der repræsenterede det antisocialistiske Styre. Naar der ikke skulde udskrives større Beløb i Formue- og Lejlighedsskat, var det, fordi Budgetudvalgets Flertal havde bestræbt sig for paa kunstig Maade at holde Skatteprocenten nede, dels ved at lade

forskellige Udgifter til Reparationer afholde paa Laan og dels ved at drive indirekte Beskatning, og endda bebudede Hr. Mikael Johansen at ville stille Ændringsforslag videre i den Retning. Tidligere budgetterede man Gasværkets Overskud til 30—40000 Kr., men i Aar til 101000 Kr. Dette Overskud burde bringes ned, fordi det var uforvarligt at opretholde det, og Socialdemokraterne i Budgetudvalget havde da ogsaa stillet Forslag om at sætte Prisen paa Kogegas $\frac{1}{2}$ Øre ned pr. m^3 . Derved vilde Overskudet gaa ned med 35000 Kr. og altsaa være stort nok endda, men Flertallet havde modsat sig denne Nedsættelse. Til 2. Behandling vilde Forslaget imidlertid komme igennem. Det var de daarligst stillede, den høje Gaspris gik ud over, hvilket saas deraf, at der kun var budgetteret et Salg af $\frac{1}{2}$ Million m^3 Lysgas, men $6\frac{1}{3}$ Million m^3 Kogegas. $\frac{1}{2}$ Øres Nedsættelse pr. m^3 vilde betyde en Besparelse paa 5—6 Kr. om Aaret for de daarligst stillede, og det var meget for dem. Selv om man satte Gasprisen ned med 1 Øre, vilde der endda blive det sædvanlige Overskud. Elektricitetsværkets Overskud var budgetteret til 102000 Kr., trods det at Prisen skulde nedsættes med $\frac{1}{2}$ Øre fra 1. April. Dette var ogsaa indirekte Beskatning, men naar Taleren desuagtet ikke foreløbig fandt Anledning til at foreslaa Elektricitetsprisen nedsat, var det, fordi det var de mest velstaaende, der kom til at bære denne Skat. Men i det hele taget var der ingen Mening i at anvende de kommunale Værker til en saa grov indirekte Beskatning. Der var opført 10000 Kr. til Teatret og offentlig Musik. Tidligere havde Bidraget kun været 4000 Kr. Naar man havde ønsket, at Teatret skulde have denne Støtte, havde Taleren ikke villet modsætte sig det, uagtet

Eftergivelsen af Kommunens Andel i Forlystelsesskatten i Virkeligheden var et Tilskud til Teatret paa 5000 Kr. Med Hensyn til Pensionsfonden, der nu ejede en Formue paa 10000 Kr., maatte der vist skaffes mere Klarhed, for som det gik, vilde Formuen vist snart svinde for meget ind. At Formuen ikke var større end 160000 Kr. skyldtes, at der ikke blev svaret Renter af de indbetalte Summer, ellers vilde den have været 221000 Kr. Her burde der skaffes en saadan Ordning, at Kapitalen blev forrentet. Budgetudvalget havde taget Hensyn til de Røster, der havde lydt for en 14 Dages Tid siden angaaende Anlæg af en Skøjteløberbane i »Friheden« ved at foreslaa bevilget et Beløb til Udgravning af Mosen. I flere Aar havde Byraadet været enigt om ikke at revidere Lønregulativet, hvilket dog ikke havde hindret forskellige Overflytninger og Oprykninger, hvor der var Aaledning dertil. Nu i Aar var det blevet sagt, at der intet maatte forandres, og i Henhold hertil var alle Lønandragender blevet afvist. Endvidere var det blevet sagt, at der kun var indkommet 24 Lønandragender, og at der derfor næppe var saa overordentlig Trang til Stede til en Revision, men det virkelige Forhold var, at flere af Andragenderne omfattede hele Klasser af Funktionærer. Lønudvalget var imidlertid en konservativ Harmonika, der syltede de Andragender, man intet vilde gøre ved, medens man ikke var bange for at rykke Folk op, naar man ønskede det. Hvis det ikke var saaledes, kunde man ikke flytte Assistenten paa Begravelseskontoret op fra 8. til 6. Lønklasse. Taleren gad nok vide, hvorfor Flertallet ikke havde ventet med denne Forandring, til der kom Forslag fra Kirkegaardsbestyrelsen, og hvorfor

man havde stillet sig anderledes overfor Forslag fra Sygehusudvalget. Det forundrede Taleren, at Lønudvalgets Formand havde kunnet gaa med til dette. Hr. Mikael Johansen havde bebudet, at Højre vilde stille Forslag om Nedsættelse af Tilskudet til Hjælpekassen. Her var det eneste Punkt, hvor Formanden havde støttet Socialdemokraterne i Udvalget. Formanden skulde have den Ros, der tilkom ham, men det maatte dog ogsaa erindres, at der fra hele Hjælpekassens Bestyrelse forelaa Meddelelse om, at Tilskudet ikke kunde sættes ned, hvis Kassen skulde kunne opfylde sit Formaal. Enkeloven vilde kun spare Hjælpekassen for 5—6000 Kr., da de fattigste Enker slet ikke kunde staa sig ved at komme ind under denne Lov, men til Gengæld vilde Fabriksloven, hvorefter fødende Arbejderkvinder kunde faa Hjælp i 4 Uger, naar de efter Lægens Udsagn ikke kunde arbejde, bebyrde Hjælpekassen med ny Udgifter. I Virkeligheden var der saaledes mere Grund til at forhøje end til at nedsætte Tilskudet til Hjælpekassen. Med Hensyn til Politiet havde Flertallet stillet sig saa velvillig, at det end ikke havde været nødvendigt at konferere med Politimesteren, som havde faaet sine Ønsker opfyldt baade med Hensyn til Ansættelsen af en kvindelig Betjent, en Sundhedsbetjent og Anskaffelse af flere Cykler. Det tidligere Flertal havde ikke nægtet Politimesteren at faa en kvindelig Betjent, men henstillet til ham at foreslaa en saadan ansat, naar der var en Betjentplads ledig. Politimesteren havde imidlertid kun villet have den kvindelige Betjent som en Forøgelse af Korpset, uagtet det skulde synes, at dette var stort nok i Forvejen. Da Værgeraadene ønskede en kvindelig Betjent, og en saadan kunde vel have en vis Betydning,

skulde Taleren ikke modsætte sig Ansættelsen. Fra Betjentene var der kommet et Andragende om mere Fritid og fra Brandsvendene et om forandret Anciennitet. Begge Andragender var imidlertid havnet i Lønudvalgets Syltekrukke, skønt de nok kunde have været taget op. Budgetudvalgets Flertal havde søgt at bringe Udgiften ned ved at læsse saa meget som muligt over paa Laan, ja det vilde enddog tage 16000—20000 Kr. af de 35000 Kr., der vilde medgaa til Forandringer paa Kommunehospitalet, paa Laan. Dette var ganske uforsvarligt, da det drejede sig om rene Reparationer. Skulde Ledningerne til Belysningsvæsenet tages af Laan, saaledes som Hr. Mikael Johansen havde bebudet at ville stille Forstag om, vilde det ligeledes være ganske uforsvarligt. Der var fra en vis Side agiteret med, at Brolægningen var forsømt. Dette var ganske urigtigt. I Fjor blev der til Brolægning af ny Gader bevilget 66435 Kr., i Aar lød Budgettet paa 66550 Kr., altsaa kun 115 Kr. mere. Hvis alle ny Arbejder blev medtaget, var Summerne henholdsvis 82000 Kr. og 99750 Kr., men saa maatte det erindres, at der var sparet 7000 Kr. i Fjor. Det var derfor meningsløst at tale om en forsømt Brolægning, naar der havde været bevilget 7000 Kr. mere, end man havde brugt. Det var Udbedringen af Broen i Frederiksalldé, som i Aar bragte Brolægningsvæsenets Budget de 21000 Kr. op. At denne Bro ikke tidligere var blevet udbedret, var ikke Socialdemokraternes Skyld, da der var blevet bevilget Penge dertil for Aar tilbage. Der var opført 3000 Kr. i Løn til Brandinspektøren, uagtet 2600 Kr. var nok. Byraadet havde ganske vist vedtaget at opslaa Embedet paany med Lønning 3000 Kr. stigende til 4000 Kr., men Brandkommissio-

nen havde atter indstillet 4 af dem, der var Ansøgere, da Pladsen var opslaaet med Lønning 2600 Kr. stigende til 3800 Kr. Taleren havde faaet den Følelse, at man fra en vis Side ikke behandlede Forskønnelsesudvalget, den botaniske Have og Stadsgartneren sagligt, og i Budgetudvalget havde han faaet det Indtryk, at der næsten var Tale om Strejke overfor Forskønnelsesudvalgets Budget. Blandt Bevillingerne til veldædigt Øjemed traf man paa 2 nye, der markerede et Systemskifte. Den ene var 500 til »Frelsens Hær« og den anden 200 Kr. til »Arbejdet adler«. Disse Bevillinger havde Flertallet sat ind; Taleren vilde imidlertid stille Forslag om atter at tage dem ud. Naar Slagtehusets Underskud var noget større end i indeværende Aar, skyldtes det for en væsentlig Del, at Bogholderiet havde anvendt en noget anden Beregningsmaade end tidligere ved Beregning af Grundens Værdi. Kloakpumpestationen var opført med et Overskud paa 1650 Kr. Dette var ikke meget, men man havde jo ingen Erfaring paa dette Omraade. Dog var det vistnok tvivlsomt, om Pumpestationen vilde blive en god Forretning. Der burde sikkert indrettes et Kontor for hele W. C. Anlægget, saaledes at alle Udgifterne til det kunde samles; ellers kunde man ikke se, hvorledes Foretagendet bar sig. Der var endvidere foreslaaet til en Tilsynemand ved Pumpestationen 1250 Kr. plus fri Bolig og til en Medhjælper 1500 Kr., men desuagtet var der yderligere foreslaaet 600 Kr. for endnu et Tilsyn. Dette sidste Tilsyn maatte vel nok kunne undværes, idet Tilsynsmanden vel nok skulde være en Maskinmester, som sikkert kunde føre Tilsyn, uden at Ingeniør Galthen behøvede at føre Overtilsyn. Hr. Mikael Johansen havde udtalt, at 2500 Kr.

af Bidraget til Hjælpekassen var til Beklædning af Feriebørn. Dette var ikke rigtigt, da det udtrykkeligt var blevet fremhævet, at Pengene ogsaa kunde anvendes til Beklædning af fattige Børn til andre Tider end i Ferien. Budgettet indeholdt ikke mange Stridsspørgsmaal, men nu kunde Vælgerne se, om de Løfter var blevet holdt, der var blevet givet forud for Valget. Skulde man imidlertid fra konservativ Side gaa ind paa en stor indirekte Beskatning af Smaafolk, saa skulde der komme en altid vaagen Kritik.

Møller fandt det trist, at der hvert Aar skulde udskrives henimod et Par Hundrede Tusinde Kroner mere i Skat. Denne Stigning svarede til ca. 1 % i Skatteforhøjelse, hvis Indtægterne ikke var steget. At dette skulde være Tilfældet i Aar, troede Taleren ikke, snarere det modsatte. Hidtil havde man kunnet trøste sig med, at Byens Folkmængde og dermed Skatteydernes Antal var stigende, men dette var ikke Tilfældet i Aar, idet Tilvæksten var meget ringe. En Forøgelse af Skatteydernes Antal kunde altsaa ikke ventes, og det værste var, at Borgernes Indtægter sikkert var gaaet tilbage i Stedet for fremad. Der var mange ledige Løjligheder i Byen, hvilket heller ikke gav forøget Indtægt, og dette vilde medføre, at Byggeriet delvis maatte standse. Dette var maaske heldigt nok, for selv om Byggeriet delvis standsede i 2-3 Aar, vilde der næppe blive Bolignød. Alligevel gav dette Forhold heller ikke forøget Indtægt, og det berørte desuden andre industrielle Virksomheder ret stærkt. Det vilde derfor nok være klogt allerede nu at forberede sig paa, at Skatteindtægten ikke var steget og paa den dermed følgende Forhøjelse af Skatteprocenten. Hvor meget denne vilde stige, skulde Taleren ikke ud-

tale sig om. Efter det Beløb, der skulde udskrives mere, vilde Stigningen blive 1 %, men forhaabentlig blev det ikke saa meget. Spørgsmaalet om, hvad der kunde gøres for at faa Indtægterne op og Udgifterne ned, laa da for. Dette Spørgsmaal var imidlertid lettere at stille end at besvare, og i hvert Fald maatte man have Lovgivningsmagten med for at naa et godt Resultat. Det var saaledes f. Eks. et latterligt lille Beløb, 24000 Kr., Kommunen fik ind i Erhvervsskat. Det viste, hvor absolut nødvendigt det var snart at faa en ny kommunal Skattelov. Fik man ikke snart en bedre mellemkommunal Beskatning, vilde endnu flere flytte ud fra Byen. Grundskatten var heller ikke synderlig høj, saa en successiv Forhøjelsø af den kunde nok tænkes. Hvorledes Udgifterne skulde bringes ned, var ikke let at sige. Lovgivningsmagten gav stadig nye humane Love, hvad der i og for sig intet var at sige imod, naar blot den samtidig vilde anwise, hvor Pengene til at dække de nye Udgifter skulde komme fra; dette gjorde Lovgivningsmagten imidlertid ikke, men læssede bare Byrden paa Kommunernes Skuldre. Det var kedeligt at se, hvorledes Udgiften til de humane Institutioner steg. Dette skulde Taleren dog ikke komme nærmere ind paa, da Hr. Mikael Johansen alt havde omtalt det udførligt. Derimod vilde han gerne omtale Haven ved Vesterbro, den botaniske Have. Denne havde Taleren intet imod, naar den blot ikke kostede saa mange Penge, men det syntes, som om den vilde kræve en Snes Tusinde Kroner aarlig, og det havde Kommunens Kasse ikke Raad til. Taleren vilde derfor gerne vide, om man ikke kunde nøjes med noget mindre hvert Aar, og han vilde mene, at det vilde være meget billigere at anvende Haven som Anlæg end

som Have. Naar man saa hen til, at man havde faaet en ny Lov om Understøttelser til Børn af Enker, skulde man synes, at der medgik et meget stort Beløb til Hjælpekassen. Enkeloven maatte dog spare denne for nogle Udgifter, idet der gik 25 Enker fra Hjælpekassen over under den ny Lov, og der ikke kom synderlig ny til i Aarets Løb. Dette maatte dog spare Hjælpekassen noget, men desuagtet forlangte Hjælpekassen det samme Beløb som hidtil. Hvis man havde gode Raad, var det noget andet, men det havde man ikke, og derfor kunde der nok spares noget paa Tilskudet til Hjælpekassen. Det var kedeligt at se, at der blev flere og flere, der ikke kunde forsørge sig selv. Hr. Simonsen havde sagt, at Lønudvalget syltede de Andragender, det fik med at gøre. Naturligvis kunde det ske, at en Sag maatte vente, naar der var gyldig Grund dertil. Det var meget rigtigt, at der var indkommet 24 Lønandragender, men Hr. Simonsen vidste meget vel, at Andragenderne fra Brandsvendene og Politibetjentene ikke var naaet til Lønudvalget. At Lønudvalget skulde være en konservativ Harmonika, passede absolut ikke, idet det handlede efter et bestemt Princip. Det var blevet vedtaget ikke at revidere Lønregulativet i Aar, og derefter havde Udvalget rettet sig, men dermed var naturligvis ikke sagt, at ingen kunde tilkomme en Forhøjelse. Spørgsmaalet om Begravelseskantoret havde ikke foreligget for Lønudvalget, og forøvrigt var der jo heller ikke endnu ansat en Bestyrer af dette Kontor. Det skulde erkendes, at en Del Funktionærer trængte til Lønforhøjelse, navnlig i Politietaten, men det maatte dog ogsaa huskes, at Betjentene havde nogen Fordel derved, at de havde fri Uniform. Dersom Betjentenes Krav om mere Fritid skulde gennemføres, krævede Politimesteren, hvis

Taleren ikke huskede fejl, 4 Betjente til. Det glædede Taleren, at man nu vilde faa ansat en kvindelig Betjent, idet han troede, at en saadan vilde gøre god Nytte. Under sin Omtale af Gas- og Elektricitetsværket havde Hr. Simonsen været stærkt oppe og ligesom ofte tidligere udtalt, at der gennem Gasprisen blev drevet en stærk indirekte Beskatning. Dette kunde Taleren ikke indrømme, men hvis det var en indirekte Beskatning, saa havde Hr. Simonsen selv været med til at indføre den. Da Belysningsudvalget nemlig i Marts 1912 i Anledning af Kulstrejken stillede Forslag om en Forhøjelse af Gasprisen, udtalte Hr. Simonsen, at Forslaget om Gasprisens Forhøjelse vidnede om sund Forretningssans og Alvor i Belysningsvæsenets Administration, og han tilføjede yderlig, at en Forhøjelse var ganske nødvendig. Nu lød Tonen noget anderledes, saa Taleren kunde have Lyst til at spørge, om Hr. Simonsen havde skiftet Taktik eller foraudret Standpunkt. Efter Talerens Mening blev der imidlertid ikke drevet indirekte Beskatning gennem Gasprisen. Da Meterloven traadte i Kraft i 1912, blev det vedtaget at forandre Gasprisen, der da var 3 Kr. og 4 Kr. pr. 1000 Kubikfod for henholdsvis Kogegas og Lysgas, til 10½ Øre og 14 Øre pr. m³ plus 1 Øre mere pr. m³ for Gas solgt gennem Automatmaaler. Da Prisen blev sat, kostede Gaskullene 13 Kr. 08 Øre pr. Ton frit i Hus. Saa udbrød Strejken i England i Februar 1912, og den medførte, at Gasværket maatte købe Kul til meget høje Priiser, hvorfor Byraadet i Marts 1912 forhøjede Gasprisen til henholdsvis 14 Øre og 18 Øre pr. m³. Denne Pris var dog kun gældende til 1. Juli 1912, da den blev nedsat til den nugældende Pris 11 Øre og 14 Øre. Ved denne Prisnedsættelse kostede

Kullene 18 Kr. 27 Øre pr. Ton frit i Hus, medens de — som før sagt — kun kostede 13 Kr. 08 Øre, da Prisen $10\frac{1}{2}$ Øre og 14 Øre blev sat. Forhøjelsen var altsaa 5 Kr. pr. Ton. I 1909—10 var Kulprisen 13 Kr. 90 Øre, i 1910—11 14 Kr. 25 Øre, i 1911—12 13 Kr. 08 Øre, 1912—13 steg den til 18 Kr. 27 Øre, i 1913—14 var den 17 Kr. 65 Øre og for 1914—15 var den opført til 17 Kr. 50 Øre. Under denne Pris kunde man ikke vente, at komme; et Bevis derpaa havde man i, at København fornylig havde købt 230000 Tons til 17 Kr. 65 Øre. Enhver vilde indse, at der var en meget stor Forskel paa, om man købte Kul til 17 Kr. 65 Øre eller til 14 Kr. pr. Ton, det betød en Prisforskel i Kulindkøb paa ca. 78000 Kr. Samtidig maatte der regnes med, at Udgiften til Arbejdsløn var steget stærkt i den mellemliggende Tid paa Grund af Lønreformen. Det vilde derfor være uforsvarligt at nedsætte Kogegasprisen til $10\frac{1}{2}$ Øre pr. m^3 , i hvert Fald indtil Kulprisen gik under 16 Kr. pr. Ton. Desuden maatte det erindres, at kun 6 Byer her i Landet havde en lige saa billig Pris paa Kogegas som Aarhus, medens ca. 50 Byer havde en højere Pris. København havde samme Pris som Aarhus for Kogegas, men tog 16 Øre pr. m^3 for Lysgas. Efter den sidste Taksation stod Gasværket opført til en Værdi af 2131134 Kr 88 Øre. Til Renter og Afdrag var der beregnet 10 %, og det var absolut ikke for meget, snarere for lidt, idet den almindelige Rente var mindst 5 %, saaledes at der kun blev afskrevet 5 % det aller mindste der kunde være Tale om. Ved Omtaksationen blev det nødvendigt at nedsætte Gasværkets Værdi med henimod 1 Million Kr. og Værdien vilde være kommet langt mere ned, hvis man ikke havde kunnet sætte Grundens Pris betydeligt op. Alt i

alt vilde det være naturligt og klogt, hvis man regnede med at have 5 % i Overskud til et Reservefond eller til Afskrivning, og disse 5 % var netop de ca. 100000 Kr., Værket nu gav i Overskud. Spørgsmaalet var kun, om Gasværket skulde regnes for en Forretning eller en human Foranstaltning; Taleren mente det første, og saa var det opførte Overskud ikke for stort, og saa kunde der ikke tales om nogen indirekte Beskatning. Forøvrigt havde Udvalget ogsaa været enig om at indstille Gasværkets Budget. At det skulde være de daarligst stillede, der benyttede Gas, og at de kunde spare 6 Kr., hvis Prisen blev $1\frac{1}{2}$ Øre billigere, var Taleren ikke sikker paa. De daarligst stillede brugte næppe mere end for 48 Kr. Gas om Aaret. At nedsætte Gasprisen vilde være uforsvarligt. At Elektricitet særlig var for de velhavende, var heller ikke rigtigt, da Elektricitet netop var billigere end Gas. Hr. Mikael Johansen havde bebudet Forslag om, at nogle Udgifter til nye Kabler og en Hovedledning skulde afholdes af Laan. Dette maatte Taleren meget fraraade. Saadanne Ledninger kunne som Regel ikke ligge i mere end 20 Aar, og derfor vilde det ikke være forsvarligt at tage dem paa Laan. Derimod kunde Udgiften, 20000 Kr., til den ny Værkstedbygning nok afholdes af Laan. Taleren omtalte dernæst, at der paa Gasværkets Budget var opført 65000 Kr. til en ny Hovedledning. Af dette Beløb vilde 10000 Kr. medgaa til Gasledning i nyanlagte eller ombrogede Gader og 40000 Kr. til en ny Ledning i Mindegade, Havnegade, Kystvejen, Tvergade til Guldbergsgade og derfra gennem Knudrisgade til Østbanetorvet. Disse Ledninger var ganske nødvendige. Der havde i flere Aar været klaget og med Rette over, at Gasforsyningen de paagældende Steder og

navnlig i den nordre Bydel var meget slet. Til Juleaften kunde der saaledes i denne Bydel kun skaffes 10 Liniers Tryk, uagtet 12 Liniers Tryk maatte betragtes som det normale. Til næste Aar vilde det blive nødvendgt at optage et lignende Beløb til en Ledning i den søndre Bydel. I Anledning af Hr. Mikael Johansens Spørgsmaal, om Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse ikke havde været villig til at skaffe Plads til en Frøforretning, skulde Taleren oplyse, at Udvalget ikke havde faaet nogen Henvendelse derom, ellers skulde det nok have fundet en Plads. Hr. Mikael Johansen havde videre spurgt, om Louisegades Gennemførelse snart kunde ventes. Hertil skulde Taleren svare, at Gennemførelsen af Louisegade ikke passede godt med Talen om Sparsommelighed og næppe vilde vække Taknemmelighed i hele Byen. Udvalget mente ikke, det hastede saa stærkt med at føre Louisegade igennem. Det var blevet sagt, at Gennemførelsen kunde ske for 20000 Kr., og at Byen vilde faa en Mængde Grunde at sælge. Fakta var imidlertid, at Udgiften vilde blive 100000 Kr. eller derover, og at det ikke vilde blive let at finde Købere til Grundene. Noget andet var, at ganske enkelte gerne vilde have Gaden gennemført, men man maatte se paa hele Kommunens Tarv og ikke paa enkeltes. Det gjaldt om at spare paa det, der var tilbage af Laanet. I Løbet af 4 Aar var der brugt ca. $3\frac{1}{4}$ Million, saa man maatte være meget forsigtig, hvis Laanet skulde kunne vare 5—6 Aar endnu, da det ikke vilde heldigt at komme paa Laanemarkedet foreløbig. Kommunens Status var god, men der maatte dog regnes med, at de fleste af dens Aktiver ikke var rentebærende og ikke kunde realiseres. Naar Status var gaaet 2 Millioner frem, laa det nærmest

i, at Grundenes Værdi var steget, og at man havde et godt Aktiv i Marselisborg.

Politimesteren vilde takke Budgetudvalget for den Velvilje, hvormed det havde modtaget hans Forslag. Dog maatte han beklage, at Betjentenes Lønandragende atter var blevet henlagt. Det forekom ham, at det Tidspunkt, hvortil Politiets Lønforbedring kunde udsættes, snart var naaet. Betjentenes Løn var steget i andre Byer, og dygtige Politimænd, var en efterstræbt Vare. Hvor Lønningen ikke var god, søgte de dygtige Folk bort, hvad der jo ikke var noget at sige til, da enhver jo gerne vilde forbedre sine Kaar. Ved Aarhus Politikorps havde man adskillige dygtige Folk, men man kunde ikke vente at beholde dem med den nuværende Lønning. For Statspolitiet var der bebudet en betydelig Lønforhøjelse, saa forhaabentlig blev det ogsaa snart til noget med en Forbedring af Aarhus Betjentes Kaar, ellers kunde man vente, at Statspolitiet atter vilde tilægne sig de bedste af vore Folk. Dernæst anbefalede Taleren varmt Brandsvendenes Anciennitetsandragende og udtalte, at Politibetjentenes Frihedsandragende selvfølgelig ogsaa havde hans Sympati, eftersom det var ham selv, der i sin Tid havde foranlediget, at Betjentenes Fridage blev forøget til 3, hvortil Byraadet beredvilligt havde givet ham de fornødne Folk. Betjentene var de daarligst stillede Funktionærer med Hensyn til Fritid. Taleren var glad ved, at Udvalget havde imødekommet hans Forslag om Ansættelse af en kvindelig Betjent, og det glædede ham, at man af Hr. Simonsens Udtalelse kunde slutte, at Forslaget ikke vilde møde Modstand fra den Side, Hr. Simonsen tilhørte. Efter Talerens Mening var en kvindelig Betjent ganske uundværlig, men i saa Henseende

skulde han ganske henvise til sine Udtalelser ved Budgetbehandlingen i Fjor, dog vilde han atter betone, at det i 1. Omgang var en human Opgave, Politiet her paatog sig, og tillige en nødvendig Opgave, som man ikke godt kunde overlade til det private Initiativ, hvor energisk dette end var, fordi det ikke kunde optræde med den Autoritet, som kun en Embedsmand kunde, og som var ganske nødvendig. Taleren maatte gøre opmærksom paa en ret kedelig Ting, nemlig at det budgetterede Beløb, 5500 Kr., for Politivagt ikke vilde kunne forventes at indgaa, fordi Ministeriet med et Pennestrøg havde fritaget Biografteatrene for at have Politivagt, hvilket for Aarhus Vedkommende betød en mindre Indtægt paa 3000 Kr. Naar Taleren havde foreslaaet en betydelig Forøgelse af Politiets Cyklehold, skyldtes det, at de indhøstede Erfaringer fra Frederiksberg gjorde det rimeligt, ogsaa at gøre et Forsøg her paa, om en forøget Cyklepatrouillering ikke vilde bevirke, at det blev mindre nødvendigt at forøge Styrkens Antal. Det glædede Taleren, at Tilskudet til Politiskolen var blevet bevaret. Politiskolen var Betjentenes Øjensten, og det var aldeles utvivlsomt, at man allerede kunde mærke gode Virkninger af den. Ligeledes var det en Tilfredsstillelse, at man i Aar fik en ny Sundhedsbetjent. Vedrørende Brandvæsenets Budget bemærkede Taleren, at Stigningen paa dette væsenligst beroede paa tidligere Byraadsbeslutninger, og at det indeholdt denne Ejendommelighed, at Lønnen til Brandassistenten var strøget i Henhold til Brandkommissionens Vedtagelse om, at Brandinspektørembedet fremtidig skulde være et selvstændigt Embede uden Sammenknytning med nogen anden Bestilling.

M o u s t e n bekræftede, at der i Aar var den største Stigning paa Hospitalsvæsenets Budget. Dette var dog ingen Overraskelse for Sygehusudvalget. Stigningen skyldtes navnlig det, at Antallet af Patienter var steget stærkt, at der var blevet en ny medicinsk Afdeling, og i at Lønningerne var stigende. Dertil kom, at man nu maatte regne med en Udgift af 85 Øre pr. Kostdag, medens man tidligere kun havde maattet regne med 70 Øre. Noget billigere vilde Hospitalerne vel kunne drives, hvis man havde et Sted at flytte de uhelbredelige Patienter og Rekonvalescenterne hen. Det havde forbavset Taleren meget, at Budgetudvalgets Flertal foreslog, at 20000 Kr. af det Beløb, der vilde medgaa til Reparationer paa Kommunehospitalet, skulde tages af Laan. De Ting, der skulde anskaffes, var jo kun Erstatning for gamle udslidte Sager. Antagelig vilde Ministeriet heller ikke gaa med til dette, da det vilde være umuligt, saaledes som det var stillet op, at se, hvad der blev taget paa Laan, og hvad paa Budgettet. Taleren henstillede til Skoleudvalget, at sørge for en hyppigere Rengøring af Skolerne. Nu blev Lokalerne vadsket omtrentlig hver 14. Dag, men naar det var sølet Føre, blev der slæbt meget Snavs ind i Klasserne, saa disse kom til at se forfærdeligt ud i Løbet af de 14 Dage. Fra Lærerne var der kommet Anmodning om en Bedring af dette Forhold, men der var intet Hensyn taget hertil. Ligeledes vilde Taleren anmode Skoleudvalget om at gøre, hvad der var muligt for at pleje Børnenes Tænder. Nu forlod mangfoldige Børn Skolen med ødelagte Tænder. Paa dette Omraade var det klogt at ofre noget. Havde man ikke Raad til den forøgede Udgift, maatte man hellere ofre lidt mindre paa Undervisningen. Endelig vilde Tale-

ren henstille til Skovudvalget at sørge for, om der ikke i Riis Skov ligesom i Marselisborg Skov kunde indrettes aabne græsbevoksede Pletter med enkelte store Træer. Disse Pletter var meget søgte af Publikum, men i Riis Skov savnede man dem.

Jakob Jensen udtalte sin Tilfredshed med, at Skovudvalget havde optaget et Beløb til Indgærdning af Kommunens Jorder. Han haabede, Udvalget vilde tage energisk fat paa Arbejdets Udførelse. Ligeledes udtalte han sin Tilfredshed med, at der var optaget et Beløb til Udvidelse af Skøjtebanen. Ogsaa paa dette Punkt haabede han, at Udvalget vilde tage energisk fat, saaledes at Banen kunde blive færdig i Løbet af det kommende Aar. Formanden havde omtalt det uheldige ved paa forrige Aars Budget at optage et Beløb til den botaniske Have saaledes, at den endelige Bevilling beroede paa Byraadets senere Vedtagelse. At denne Fremgangsmaade var uheldig var Taleren enig med Formanden i. Det bedste var ved Budgettets Vedtagelse at være inde i, hvad der skulde bruges. Formandens Udtalelse herom stemte dog ikke godt med, at han samtidig stillede Forslag af lignende Art med Hensyn til Begravelseskontoret. Taleren var overbevist om, at hvis Begravelsesvæsenets Administration blev fornuftig ordnet, kunde der spares en Del, og han haabede, at det Forslag, der antagelig snart vilde komme fra Kirkegaardsbestyrelsen, blev saaledes, at Begravelsesvæsenet kun fik en Hovedledning og ikke som nu to: Begravelseskontoret og Stadsgartneren. Da der i sin Tid blev forhandlet med Haveselskabet, var der i Byraadet, hvor Højre var i Flertal, absolut Stemning for, at Kommunen selv skulde overtage Haven, som saa skulde drives som en Mønsterhave; efter

hvad Højre i Byraadet nu tilsigtede blev Haven ikke, hvad den burde være. Staten havde bevilget Penge til to store Forsøgshaver, en paa Øerne og en i Jylland; denne sidste fik man ikke til Aarhus, naar man behandlede Gartnerspørgsmaalet, som det nu saa ud til. Det vilde sikkert kunne betale sig for Kommunen at stille sig velvilligt med Hensyn til Jord til denne Forsøgshave; men desuden var der mange mindre Anlæg, som det kunde betale sig at trække her til Byen. Man kunde imidlertid ikke vente, at Staten vilde give Tilskud, naar Kommunen stillede sig køligt til det, den selv ejede. Omkring Aarhus var der saa mange Havebrug, at det vilde være rimeligt, om Befolkningen stillede Krav om, at Kommunen indrettede en Have, hvor de kunde hente Raad og Vejledning i Havesager. I Henholdt til dette vilde Taleren henstille til Byraadet, at bevilge den Sum, Forskønnelsesudvalget ønskede. Et Medlem havde talt om, at Tilskudet til Hjælpekassen skulde nedsættes med 10000 Kr.; en Nedsættelse paa dette Punkt vilde være ilde anvendt, og det saa meget mere, som der i den senere Tid var foretaget mærkelige Forandringer, for at faa højere Embedsmænds Lønninger sat op. Naar man havde Raad til det, havde man ogsaa Raad til at beholde de 10000 Kr. til de aller fattigste. Taleren var overbevist om, at det ærede Medlem, som havde stillet Forslaget, var ganske enig med Hjælpekassens Bestyrelse i, at Pengene er nødvendige, og Taleren henstillede derfor, at der ikke blev lavet Politik paa denue Sag. Samme Medlem var inde paa, at man saa vidt muligt skulde faa en Del af Pengene paa Budgettet over paa Laan. Denne Trafik brugte Højre de sidste Aar, de var i Flertal. Derved holdt man ganske vist

Skatteprocenten nede, men Driftskapitalen gik ned, nu har man atter faaet denne op, men det syntes, som om Svikmøllen skulde til at gaa igen. Denne Fremgangsmaade var ganske forkastelig. En Dampkedel kunde f. Eks. slides op i 10 Aar, og man vilde saa, hvis den blev taget paa Laan, komme til at laane fire Gange i den Tid, et Laan normalt blev afviklet. De 5000 Kr. til Brolægning paa Marselisborg burde ikke tages paa Marselisborg-Kontoen, fordi det vilde være en Opspisning af Formuen. Ganske vist kunde det siges, at Kontoen i dette Tilfælde var Grundejer, som maatte afholde Udgiften til det første Anlæg; men paa den anden Side kunde det ogsaa siges, at samme Konto ydede saa meget til Lempelse af Skatteprocenten, at de ny Arbejder, naar Vejene var anlagt, maatte afholdes af dette Rentebeleb. Taleren henstillede til Udvalget at stille Forslag til anden Behandling i Overensstemmelse med disse Udtalelser. Hr. Mikael Johansen havde nævnt, at Flertallet havde strøget Krematoriet. Taleren indsaa ikke, hvorfor der skulde tales om det mere. I Fjor blev Krematoriet brugt, som om Socialdemokraterne vilde forhøje Skattebeløbet med de 85000 Kr., det var opført til, skønt det slet ikke vedrørte Budgettet, selv om Beløbet var bleven brugt. Det var urigtigt at stille Forholdene saaledes op, og Synd saaledes at føre Byens Befolkning bag Lyset. Ligeledes var det i højeste Grad urigtigt atter i Aar at føre Sagen frem paa en Maade, som om der nu blev sparet noget. Taleren troede ikke, at der kunde blive Flertal for at tage Udgiften til ny Gas- og Elektricitetsledninger paa Laan. Det kunde godt være, at de Ledninger undertiden kunde ligge 15 Aar, men nogle af de Ledninger, der blev lagt 1900, var

allerede opslidt i 1906—07. Men selv om en Ledning kunde ligge i 15 Aar, vilde det dog være urigtigt at rejse Laan 3—4 Gange indenfor den Tid, et Laan kan afvikles paa. Det forbavsede Taleren, at Mænd med en saadan Opfattelse paa det kommunale Omraade kunde faa Sæde i Byraadet. Hr. Mikael Johansen havde talt om at finde ny Skatteobjekter, dertil vilde Taleren sige, at man maatte tage Skatten, hvor Evnen var, med andre Ord have en Skala med meget stærkere Stigning, saa vilde man blive nødt til at følge Forlangendet om, at Staten skulde overtage Udgifterne til Skolevæsen, Retsvæsen og saa videre Naar Staten overtog disse Forpligtelser, blev Udgiften lignet paa samtlige Landets Borgere. Til Budgettet var der i al Almindelighed ikke noget at sige, det indeholdt kun, hvad der var nødvendigt, og for saa vidt havde det ikke beredt Taleren nogen Overraskelse, idet han vidste, at de ny Folk ikke kunde bringe noget nyt.

P. J e n s e n kunde give Hr. Møller Ret i, at der ikke var sket nogen Forøgelse af Indbyggerantallet, og kunde dertil føje, at Børnene og de Gamle beholdt Aarhus, men de raske flyttede bort. Naar det saa ud, som det gjorde, var der ingen Tvivl om, at Skatteprocenten vilde gaa op paa 11,5, og saa kunde det være nødvendig nok for Byraadet at være forsigtig med at anvende de Penge, som ikke absolut var nødvendige. Det, der var Borgerpligt, burde ikke være Genstand for Betaling, selv om det var ved Mad eller Drikke. Taleren kunde ikke se det nødvendigt i Byraadsmedlemmernes Rejser. Vel kunde der hænge noget ved, som f. Eks. Brandautomobilen, men naar der ikke kom bedre Resultater, maatte man dog hellere lade være. Der var ikke saa lidt Misstemning

over, at Byraadet havde bespist 150 Mennesker efter Marselisborg Hospitals Indvielse og ligeledes over Middagen ved Elektricitetsværkets Udvidelse. Der kunde nok spares 15000 Kr. paa Konto I. Fattigvæsenet kunde der ogsaa spares noget paa, naar det blev omordnet, hvilket utvivlsomt var nødvendigt, navnlig maatte der skaffes mere Plads, saa Lemmerne kunde tjene noget ved Arbejde. Som Arbejder, der kunde udrettes paa Fattigvæsenet, nævnede Taleren Stenslagning for Kommunen. Ved Enkeloven fik Hjælpekassen en Mindreudgift paa ca. 7000 Kr., og ikke ret mange Enker vilde i Aarets Løb søge Hjælp hos Kassen; det var rigtigt at fødende Arbejderkvinder kunde faa Hjælp i Henhold til Fabriksloven; men Hjælpen skulde udredes af Fattigvæsenet paa samme Maade som anden Hjælp uden Fattighjælps Virkning. Hjælpekassen skulde ganske vist administrere Loven, men Midlerne toges ikke af de Beløb, der af Stat og Kommune var opførte til Hjælpekassen. Med Hensyn til Kirkegaardene vilde Taleren til anden Behandling stille Forslag om deres Renholdelse. Det var sikkert paa Tide at ændre Bestemmelsen om søndre Kirkegaard, saaledes at den atter kunde benyttes til Begravelser. Taleren vilde anbefale Byraadsmedlemmerne at gaa ud i den botaniske Have. Denne administreres sikkert vel flot, og Stadsgartneren gik nok noget haardt paa. Taleren havde stor Respekt for Stadsgartneren som Tegner; men han var bange for, at det ikke var saa heldigt med det rent praktiske. Haven skulde jo gerne blive saa smuk som muligt, men tillige saa billig som muligt, fordi Skatteprocenten var uforholdsmæssig høj. Den af Hr. Jakob Jensen omtalte Kølighed overfor Haven skulde man ikke

slaa saa stærkt paa, naar der bevisligt havde været betydelig Overskridelse paa Havens Budget. Taleren havde stømt imod Tilskudet til den internationale Flyvning, fordi han mente det urigtigt, at Byen gav de mange Tilskud. Byraadet burde være noget forsigtig med at paatage sig den Slags Understøttelser. Efter Talerens Mening var det saaledes urigtigt at optage ny Poster til »Frelsens Hær« og »Arbejde adler«. Det var ikke alt Arbejde af den Slags, der havde Talerens Sympati. Naar f. Eks. Kvinder, som i Separations-tilskud fik flere Hundrede Kroner, af Julekomiteen fik 5 Kr., var Administrationen af Juleuddelingen ikke rigtig i Orden.

Formanden maatte gøre Hr. P. Jensen opmærksom paa, at Julekomiteen ikke vedrørte den foreliggende Sag.

P. Jensen kunde ikke lide, at Fælleskontoret for Velgørenhed og Arbejde adler fik Tilskud af Kommunen, fordi de ledes væsentlig af de samme Folk, som staar i Spidsen for Juleindsamlingen. Han kunde heller ikke se, at det var nødvendigt at udgive de 10000 Kr. til offentlig Musik; det eneste skulde da være, for at man kunde sige, at Aarhus marcherede baglæns med fuld Musik. Det kunde være godt nok med de 12000 Kr. til Børnebespisningen; men man mærkede ikke nogen Lettelse derved paa Fattigvæsenets Budget. Ej heller mærkede man nogen Lettelse ved »Samaritanen«. Til Husmoderskolen var der opført 240 Kr. Taleren fandt, at de som havde Lyst til at besøge Husmoderskolen, selv maatte betale. Udsmykningen af Vesterbros Torv hastede ikke. I Anledning af Posten paa de 1000 Kr. til ubemidlede fødende bemærkede Taleren, at hvis blot 5 Familier om Aaret paa Grund af denne Bevilling blev

hjemmehørende i Aarhus vilde det komme til at koste os mange Penge. I det hele taget mente han, at naar Folk søgte Hjælp af det offentlige maatte de gøre det ad regulær Vej. Hvis Byraadet sparede 15000 Kr. til Rejser og Bispisninger og en 7000 Kr. i Tilskud til Hjælpekassen, et Par Tusinde Kroner ved at bortlicitere Arbejderne til Begravelsesvæsenet, en halv Snes Tusinde Kroner til de offentlige Anlæg foruden paa forskellige andre Ting vilde det dog hjælpe noget. Kunde man ikke paavise Stigning af Indtægten maatte man foreslaa Besparelser, hvor det kunde lade sig gøre. For en Skatteprocent paa 11,5 var til stor Skade for Aarhus.

Christensen bemærkede, at det ikke var rigtigt, naar Hr. Møller havde sagt, at der i Belysningsudvalget var Enighed om Gasværkets Budget. Da Budgettet blev lagt var Overskudet kun 30—40000 Kr., og derfor havde Taleren ikke villet være med til nogen Prisnedsættelse, men siden var Budgettet bleven forbedret, saaledes at Overskudet var bleven 100000 Kr., og der kunde tages 20000 Kr. af Driftsoverskudet til Værkstedet og 40000 Kr. til forskellige Ledninger. Efter dette mente Taleren det forsvarligt at nedsætte Gasprisen med $\frac{1}{2}$ Øre pr. m³. Da Gasprisen blev sat op, viste Budgettet kun 17000 Kr. i Overskud; men efter Strejken viste det sig senere, at Overskudet var betydelig større end projekteret. Da vi nu var kommen under nogenlunde konstante Forhold, var det fuldt ud forsvarligt at gaa ned til den gamle Pris. Det var rigtigt, at det var billigere at brænde Elektricitet end Gas, men desuagtet betød den høje Gaspris alligevel en inddirekte Beskatning for de daarligst stillede, da disse skulde bruge Gas. Hr. Mikael Johansen havde

ment, at 20000 Kr. til Ledninger skulde tages af Laan, og Hr. Møller havde ment, at dette ikke vilde være rigtigt, men at man derimod nok kunde tage Udgiften til Værket af Laan. Hertil vilde Taleren bemærke, at skulde disse Ting tages af Laan, kunde man med Rette tale om et kunstigt Budget. I Fjor blev der anvendt 60000 Kr. til et Fødekabel, uden at der var Tale om at tage Beløbet af Laan, hvilket var fuldstændig korrekt. Skulde Ledninger, der i bedste Tilfælde varede 15—20 Aar, tages af Laan, vilde det være en ganske uforsvarlig kommunal Politik. Naar Elektricitetsværket var budgetteret med et Overskud paa 102000 Kr. var Udvalget enig om, at man intet vidste om, hvorvidt Budgettet vilde holde Stik, idet Udvalget var klar over, at man befandt sig paa et Forsøgsstadium. Taleren fandt det ikke rigtigt at ansætte 2 Assistenten med samme Løn, 1500 Kr., ved Pumpestationen, naar den ene skulde være overordnet den anden; men det hængte vel sammen med, at man ønskede at give en anden Mand 600 Kr. som Løntillæg for et Overtilsyn. Fortjente vedkommende Mand de 600 Kr., saa kunde man give ham dem; men man skulde ikke søge at putte dem ind paa en anden Konto. Med Hensyn til Bestyreren af Begravelsesvæsenet bemærkede Taleren, at man i Lønudvalget havde været enige om at lægge alle Andragender til Side til næste Aar, til hvilken Tid hele Regulativet skulde reguleres. Selvfølgelig vilde da ogsaa Regulativet komme op til anden Behandling næste Aar.

Kjeld Sørensen mente i Modsætning til Hr. Mikael Johansen, at Fattigvæsenet ikke var for humant; tværtimod havde Taleren den Opfattelse, at Fattigudvalget, hvori han selv havde Sæde,

var for knebent. Hr. P. Jensen, som var Formand i Fattigudvalget, havde da heller ikke talt om Besparelser paa Fattigvæsenets Omraade i Form af at give de Fattige mindre Understøttelser. Hvis Hr. Mikael Johansen havde siddet i Fattigudvalget, havde han sikkert ikke udtalt sig som sket. I Virkeligheden sparede Fattigudvalget hele Aaret, og de Understøttelser, det uddelte, var langt fra flotte, saa Taleren kunde udmærket godt forstaa, at de understøttede ikke meldte det til Fattigvæsenet, om et Barn fik Mad paa Skolen. Taleren fandt det udmærket, naar Hjælpekassen kunde klare sig med det samme Beløb som tidligere, og han havde den Overbevisning, at Hjælpekassens Bestyrelse lige saa vel som Fattigudvalget sparede saa meget som muligt. Det var meget rigtigt, at Udgiften paa Konto XIV var steget med 22000 Kr., men samtidig var Udgiften paa Konto XX gaaet ned fra 55800 Kr. til 38400 Kr., fordi den botaniske Have og det kommunale Gartneri var overgaaet til Konto XIV. Da Udvalget overtog Haven, var den i høj Grad forsømt, og der var intet andet at gøre end hurtigst muligt at faa den sat i god Stand. Uheldigt var det imidlertid, at der manglede et Budget for Haven, og at Udvalgets Medlemmer alle var ny i Tjenesten. Det var dog gaaet nogenlunde, og det var lykkedes Udvalget Tid efter anden at faa sine Forslag vedtaget i Byraadet. Forhaabentlig vilde det vel i Aar gaa paa samme Maade; i hvert Fald var Udvalget enigt om, at det Forslag, det havde opstillet, var nødvendigt. Det var selvfølgelig godt og rigtigt at spare, men det var ikke let at indse, hvor der kunde spares paa Forskønnelsesudvalgets Budget.

Samuel sen fandt, at Brolægningsvæsenets Budget var stærkt beskaaret. Der var ganske vist

opført 49000 Kr. til Brolægning af Gader, men deraf medgik de 21500 Kr. til Udvidelse af Broen i Frederiksalles og 1000 Kr. til Clemensbro, saaledes at den egentlige Brolægningssudgift kun blev 27000 Kr. Saaledes gik det hvert Aar. Udvalgets Formand, Hr. Magnus Nielsen, var maaske vel tilbøjelig til at fire af overfor Budgetudvalget. En Mængde Gader, f. Eks. Rosenkrantzgade, Fredensgade, Klostergade, Studsgade, og mange flere, trængte i høj Grad til Ombrolægning, de blev hvert Aar opført paa Brolægningssudvalgets Budget, men atter strøget. Intet havde været mere naturligt, end om man i Aar havde fortsat med Omlægning af Klostergade. Alene paa Kontoen var der strøget 47400 Kr. I Aar var der vel intet at gøre ved dette uheldige Forhold, men det betalte sig næppe at beklippe Udgifterne til Brolægningssvæsenet saa stærkt. Naar Broen i Frederiksalles nu i Aar vilde blive udvidet vilde Taleren ligesom Hr. Mikael Johansen henstille til Byraadets Repræsentanter i Sporvejsselskabets Bestyrelse at gøre, hvad de formaaede, for at faa hele Bestyrelsen til at indse, at Sporvejsselskabet havde Pligt til at udvide Sporvejsnettet. Da Koncessionen i sin Tid blev givet, blev den vestlige Del af Frederiksbjerg ligefrem mishandlet. Taleren havde flere Gange paataalt det, men uden at det havde hjulpet. I 1908 kunde man ikke udvide Nettet af Hensyn til Broen. Nu blev denne udvidet, saa nu var der ingen Grund længere til at udsætte Udvidelsen. Endelig var det vist ogsaa snart paa Tide, at den Meningsløshed ophørte, at der kun hvert 10. Minut kørte Vogn fra Kirken til Remissen. Taleren henstillede til Skovudvalget at sørge for, at der blev opstillet flere Bænke i Marselisborg Skov, navnlig af Hensyn til de mange sva-

gelige Folk og Reconvalescenter der færdedes der. Hr. P. Jensens Kritik havde ikke været saglig, og Taleren var i hvert Fald ikke enig med Hr. P. Jensen i, at Byraadsmedlemmernes Rejser ikke var til Gavn for Kommunen.

N. J o h. L a u r s e n oplyste, at det af Hr. Moustén fremdragne Spørgsmaal om Skolelokalerne Rengøring var under Overvejelse, og at der for Tiden blev gjort Forsøg paa at indføre en noget anden Ordning, der ikke vilde koste alt for meget. Iøvrigt var der næppe nogen Nødstilstand paa Færde paa dette Omraade. Spørgsmaalet om Børnenes Tænder havde Udvalget ligeledes haft under Behandling. Paa det nuværende Finanslovsforslag fandtes en lille Bevilling til Foreningen for Skoletandpleje, for at denne kunde sætte sig i Forbindelse med Kommunerne angaaende en bedre Tandpleje for Skolebørn. Meningen var, at Forældrene skulde betale 1 Kr. aarlig for hvert Barn, men de Forældre, der var saa fattige, at de ikke kunde betale 1 Kr., vilde vel kunne faa Tandplejen gratis for deres Børn. Naar Undervisningen var gratis, og der blev givet gratis Mad, vilde det næppe være for meget at forlange 1 Kr. aarlig for at faa Tænderne plejet. Der var sikkert ogsaa noget pædagogisk i at forlange denne lille Betaling, for det var nu engang saaledes, at man satte mere Pris paa det, man maatte betale for, end det, man fik gratis. Der syntes at være en lille Mærkelighed ved denne Budgetbehandling. Det var et fredeligt Budget, men der blev gjort redelige Forsøg paa at vise, at den nye Styrelse havde gjort Fiasco, og for at faa det til rigtig at tage sig ud havde man sagt, at der forud for sidste Valg var lovet Vælgerne, at der skulde ske noget i Retning af

Skattenedsættelse. Dette var imidlertid en Tilsnigelse. Taleren havde forud for Valget intet lovet, men tvært imod sagt, at man ikke maatte vente, at det nye Flertal skulde kunne sætte store økonomiske Spor. Det, der kunde ventes, var, at man i Tidens Løb kunde sætte noget mindre Fart paa. Budgettets Skelet var saa forud bestemt, at der ikke var meget at gøre ved det, men forøvrigt maatte det jo erindres, at de Forslag, det tidligere Flertal havde vedtaget, selvfølgelig virkede videre gennem Aarene. Naar Udgiften til Skolevæsenet var i Stigning, maatte det saaledes erindres, at der tidligere var vedtaget en Forøgelse af Timetallet for de yngre Børn, og at man ikke kunde vende tilbage til det gamle Forhold. Paa dette Punkt var man vist gaaet noget burtigere frem end pædagogisk rigtigt, foruden at Skolevæsenet var kommet til at koste noget mere end nødvendigt. Naar Skatteprocen-ten i Fjor var gaaet noget ned, skyldtes det vel nok, at Ligningskommissionen i Fjor havde faaet Opgørelse over Indtægterne fra de forskellige Arbejdsgivere, og at det var forholdsvis gode Tider. Denne bedre Besked, som Ligningskommissionen havde faaet, var saaledes, at man ikke fra socialdemokratisk Side skulde tale for meget om de Tal, der blev opgivet, og dem, der tidligere var blevet opgivet. Der var blevet sagt, at der blev drevet en stor indirekte Beskatning gennem Gas-salget, og det skulde da ogsaa indrømmes, at det ikke var noget ringe Overskud, Gasværket gav, men det gjaldt vel ogsaa, at der skulde være et vist Forhold mellem de forskellige Skatter. Naar samtlige de indirekte Skatter ved Vand-, Gas- og Elektricitetsværkerne blev sammenlignet med den Sum, der kom ind i direkte Skat og Ejendoms-

skat, kunde man ikke med Rette paastaa, at der ikke var et nogenlunde retfærdigt Forhold til Stede. Naar Hr. Christensen havde forklaret, at Belysningsudvalget først havde lagt et Budget, hvor Overskuddet var 35000 Kr., men senere forbedret Budgettet saaledes, at Overskuddet blev 100000 Kr., vilde Taleren gerne have at vide, hvorledes dette havde kunnet lade sig gøre. Stigningen paa Medicinalvæsenets Budget havde flere Aarsager. Først den gode Aarsag, at Folk brugte Hospitalet mere end tidligere, men dernæst et Par andre Aarsager, der ikke var saa heldige. Overenskomsten med Lægerne havde faaet en Form, der ikke var til økonomisk Gavn for Byen. Det sagdes vel, at det var human, at Folk havde Ret til at sige, hvilken Læge de vilde have, men alligevel vilde der nok kunne findes Udvej til en noget bedre Ordning. Den anden af de uheldige Aarsager ved Udgiftsstigningen paa Medicinalvæsenets Konto var, at en Række Sygdomme var i stærk Tiltagen som Følge af det Leben, der førstes i Byen. Det var trist at se, at de mange Foranstaltninger for at forbedre Slægten, ikke havde naaet deres Maal. Maaske kunde der paa dette Omraade gøres en Del af Lægerne ved en fornuftig Tale med de paagældende, idet en Læges Ord stundom rækkede længere hen end et almindelig Menneskes.

M i k a e l J o h a n s e n skulde med Glæde have ladet Hr. Simonsen tale først, hvis han havde tænkt sig, at Hr. Simonsen vilde blive ked af, at Taleren talte først. Det skulde glæde ham, hvis Formanden og Hr. Marthin Hansen vilde stemme sammen med Borgerlistens Folk; man skulde snart mærke det paa Budgettet. I Aarhus gav man mere til Hjælpekassen end i nogen an-

den By, og det havde man ikke Raad til. Formanden for Hjælpekassens Bestyrelse havde ogsaa i Budgetudvalget sagt, at naar Kassen skulde bruge saa mange Penge, skyldtes det den unormale Tilflytning. Dette var Bevis paa, at Aarhus var overhuman. Taleren havde aldrig nægtet, at han vilde være med til indirekte Beskatning for at holde Skatteprocenten nede, fordi han ansaa en høj Skatteprocent for den største Ulykke for en By, og han var overbevist om, at Arbejderne gerne betalte 6 Kr. om Aaret i indirekte Skat, hvis det kunde fremme Velstanden i Byen. Hr. Kjeld Sørensen havde glemt at svare paa Talerens Spørgsmaal om, hvorfor Gartner Hald var blevet afskediget. Naar Hr. Jakob Jensen havde sagt, at man skulde tage Skatten, hvor Evnen var, vilde Taleren gerne spørge, om man ikke ved en kommunal Formueskat — og en saadan var Taleren gaaet med til at foreslaa i Skattelovskommissionen — tog Skatten, hvor Evnen fandtes. Hr. Jakob Jensen havde bebrejdet Taleren, at han vilde anvende Laanekontoen for meget. Var dette Tilfældet, hvad Taleren nu ikke kunde indrømme, da Laanenes Bestemmelse jo var, at regulere Udgifterne mellem de gode og de daarligere Aar, saa var det Hr. Jakob Jensens egen Skyld, da det var ham, som havde lært Taleren det ved Gang efter Gang at have henvist Udgifter til Boulevardkontoen og Marselisborgkontoen til Laan. Det var blevet fortalt Taleren, at der var blevet afholdt et Afskedsgilde for den tidligere Fattiginspektør. Hvis det var rigtigt, skulde Hr. P. Jensen afholde sig fra at kritisere andre. Forslaget om et Tilskud paa 500 Kr. til Frelsens Hær skyldtes Taleren, som ikke kunde indse hvad det kunde skade, at Hæren byggede et

Herberg for hjemløse paa Klostergade. I København blev givet langt større Bidrag til de forskellige Institutioner end her. Til Hr. P. Jensens Kritik over Byraadsrejserne bemærkede Taleren, at man lærte meget paa disse Rejser, og at det kom Kommunen tilgode.

Simonsen vilde haabe, at Hr. Møller ikke fik sit Ønske, om at Byggeriet vilde standse i 2—3 Aar, opfyldt. Skulde Byggeriet standse, vilde det ramme en Del Haandværkere og mange Arbejdere haardt og kun gavne de nuværende Husejere. Der var ingen Tvivl om, at der kunde skaffes Indtægt ved en rationel Udnyttelse af den kommunale Have, efter Stadsgartneres Plan ca. 20000 Kr. om Aaret. Mod den kommunale Have mødte man den Indvending, at man vilde forbeholde Byens Gartnere Leverancen til Kommunen, men der blev ikke talt om, at man derved forlangte, at Byens Borgere skulde betale, for at en enkelt Klasse kunde have en Fordel. Andragenderne fra Politiet og Brandsvendene havde Hr. Møller selv været med til at forlange tilsendt Lønudvalget. Maaske var de ikke kommet til dette endnu, men Hr. Møller var godt bekendt med dem fra Budgetudvalget. Med Hensyn til Bestyreren paa Begravelseskontoret havde Hr. Møller gjort Brud paa det vedtagne Princip. Skulde nogen flyttes op, burde det dog først og fremmest være den Assistent, der i Kommune-bogholderens Fraværelse havde mødt i Budgetudvalget. Denne Assistent burde langt før flyttes op til Fuldmægtig, end den anden Assistent blev Bestyrer af Begravelseskontoret, men her havde Højre taget partiske Hensyn og gjort Forskel. Taleren havde ikke været med til at forhøje Gasprisen paa en Maade, der kunde sammenlignes

med indirekte Beskatning, og ej heller til at tage Penge paa Laan til noget, han nu modsatte sig. Det var saaledes ikke faldet Talerens Parti ind at tage Pengene til en Kultransportør paa Laan. Det, der nu tilsigtedes, var aabenbart at lade Kassebeholdningen bløde. Den indirekte Beskatning var Socialdemokraterne imod, fordi den var umoralsk. Den direkte Skat ramte de smaa haardt, men der var dog Fradrag for mange Børn og daarlig Evne, men en Gasskat ramte haardest, hvor der var mange Børn, og de største Madgryder skulde i Kog. Forhaabentlig vilde det lykkes at faa Gassen sat $\frac{1}{2}$ Øre ned, Overskuddet vilde blive for stort endda. Havde man opført Krematoriet, var Pengene blevet givet lige saa godt ud som til Købet af »Cimbria«s Grund. Hr. N. Joh. Laursen havde søgt at berolige de opskræmte Gemytter, men det var næppe lykkedes. Det, Hr. N. Joh. Laursen havde sagt, var fornuftigt og rigtigt, men man hørte det bare ikke fra den Side før Valget. Overfor Hr. N. Joh. Laursens Udtalelse om den stærke Stigning af Udgiften til Skolevæsenet vilde Taleren gerne erindre om, at naar Socialdemokraterne tidligere bebrejdede Højre, at det stillede sig modvilligt overfor Socialdemokraternes Krav, havde Hr. Mikael Johansen altid spurgt, naar dette var sket. Højre havde altsaa været ivrig i at faa Andel i Skolevæsenets Udvikling. Hr. N. Joh. Laursen havde ment, at Socialdemokraterne gjorde bedst i ikke at omtale de af Arbejdsgiverne indsendte Lønningslister. Taleren følte imidlertid ingen Trang til at tie stille. Han vidste godt, at man fra en enkelt Side vilde fremstille Arbejderne som nogle store Snydere. Dette var de nu ikke mere end alle andre, det vidste Hr. N. Joh. Laursen meget

godt, og ligeledes vidste han ogsaa, at det ikke var Ligningskommissionen, men Skatteraadet, der havde forlangt Lønningslisterne. Endelig var det blevet godtgjort, at der ofte paa en Lønningsliste var opgivet hele det Beløb, en Arbejder havde faaet udbetalt, skønt der burde været fradraget en meget stor Del for Arbejderens Rejseudgifter. Naar Hr. N. Joh. Laursen troede, at man kunde opnaa en billigere Overenskomst med Lægerne, vilde Taleren anbefale, at Byraadet delegerede Hr. Laursen til at forhandle med Lægerne næste Gang,

Jakob Jensen bemærkede, at naar Hr. Mikael Johansen nu havde talt for en Bevilling til »Frelsens Hær«, skønt han ellers talte om, at de humane Foranstaltninger fik Folk til at flytte til Byen, maatte man haabe, at Hr. Mikael Johansen nu indsaa, at de humane Foranstaltninger var nødvendige, saaledes at der ingen Strid blev om Tilskudet til Hjælpekassen. At navnlig Taleren skulde have været ivrig til at tage af Laan var ganske usandt, idet han netop altid havde holdt paa, at Formuen skulde bevares. Da Højre i sin Tid opbrugte Kommunens Formue, havde Taleren bebrejdet det paa det kraftigste, at det gjorde det. Hr. N. Joh. Laursen havde talt om, at Socialdemokraterne havde sat saa stærk Fart paa, at der ikke straks kunde standses, men for Skolevæsenet var Forholdet imidlertid — selv om det var bragt i en smuk Udvikling, hvad det trængte stærkt til, da det var langt efter andre Byer, da Socialdemokraterne fik fat i Tøjlerne — at man end ikke i 1914 havde naaet det, Loven af 1814 paabød, nemlig en gratis Realskole. Nu naaede man vel heller ikke foreløbig dette, da 2 af Skolendvalgets Medlemmer var de mest konservative, der nogen

Sinde havde siddet der, og navnlig var det kvindelige Medlem konservativ. Naar Hr. Laursen nu ivrede imod de lavere Klassers Timetal, var det underligt, at han ikke var imod de tilsvarende Klassers Timetal i hans egen Skole. De smaa Børn kunde udmærket have det vedtagne Timetal med Udbytte, idet der kunde indrettes Legetimer, Tegnetimer, Modellering o. l.

Møller mente, at Hr. Christensen forvekslede Budgettet for i Aar og for det kommende Aar. Det var nemlig aldeles givet, at Udvalget havde været aldeles enigt om det foreliggende Budget, og paa det var der ikke Tale om et Overskud paa 34000 Kr., hvad der derimod var i Fjor. Man kunde ikke, saaledes som Hr. Simonsen havde gjort, sammenligne en Kultransportør med en almindelig Bygning. Taleren havde ikke sagt, at Byggeriet skulde standses 2—3 Aar, men kun, at der skete vist ikke meget derved, fordi der ingen Bolignød vilde blive endda. Taleren havde ikke kendt Andragenderne fra Politibetjentene og Brandsvendene, før de kom i Budgetudvalget, og han havde ikke foreslaaet dem henvist til Lønudvalget. Taleren erindrede ikke, at Hr. Simonsen havde foreslaaet, at Assistenten paa Bogholderkontoret skulde oprykkes til Fuldmægtig, ej heller, at Taleren skulde have modsat sig det.

Christensen hævdede, at Hr. Møller meget godt vidste, at der paa det Budget, som Belysningsudvalget enedes om, var et Overskud paa ca. 30000 Kr., men at dette som Følge af Værkets Omvurdering og den dermed følgende Nedskrivning gik op til 100000 Kr. Det var vel rigtigt, at der var Forskel paa en Transportør og en almindelig Bygning, men forrige Aar havde man

da afholdt Udgiften til en Bygning til Omklædningsrum og Vadskelokaler paa Budgettet.

P. J e n s e n skulde vel indrømme, at det ikke drejede sig om saa meget store Beløb til de omtalte Middage, men naar man havde daarligt Raad, og der var Udsigt til en Skatteprocent paa 11,5, var der Anledning til at spare, hvad spares kunde. Taleren havde ikke været med til nogen af disse Spisninger, og han vilde heller ikke gøre det. Regningen for den Frokost, de 2 interesserede Udvalg havde spist sammen med Fattiginspektøren, beroede hos Taleren, saa den kunde Hr. Mikael Johansen komme til at lede længe efter i Kasseudvalget. Taleren skulde til 2. Behandling stille Forslag om Besparelse paa forskellige Konti.

M i k a e l J o h a n s e n fandt det ikke synderlig kollegialt selv at betale Regninger som den for Frokosten til Fattiginspektøren. Spørgsmaalet om Gennemførelsen af Louisegade havde Hr. Møller afvist noget kort, men man burde dog vist nok her tage Hensyn til Borgernes Ønske.

K j ø l d S ø r e n s e n hævdede, at Gartner Hald ikke var blevet afskediget, men kun sat paa Timeløn.

S i m o n s e n spurgte, hvorledes Hr. Møller kunde finde det konsekvent at gaa med til, at Assistenten ved Begravelseskontoet blev forfremmet til Bestyrer og fik en højere Løn, men modsatte sig, at Assistent Agger og flere andre fik højere Løn. Hvis Hr. P. Jensen selv havde betalt Middagen for Fattiginspektøren, maatte han savne Sans for, hvad der passede sig, og saa var det eneste, der var sket, at Fattiginspektøren havde været inviteret til et privat Maaltid hos

Hr. P. Jensen, hvad Fattiginspektøren næppe sværmede for.

Møller hævdede atter, at Belysningsudvalget havde været enig om det foreliggende Budget for Gasværket. Taleren havde ikke afvist Sagen om Louisegades Gennemførelse, men sagt, at den maatte vente, til Tiden var inde. Lønudvalget havde intet haft med Assistent Houlberg at gøre.

Christensen fastholdt sine Udtalelser angaaende Gasværkets Budget.

Simonsen gentog sit Spørgsmaal til Hr. Møller, idet han bemærkede, at han ikke havde spurgt om, hvad der var sket i Lønudvalget.

P. Jensen bemærkede, at Fattiginspektøren ikke havde været indbudt til nogen Middag. De to Udvalg, Inspektøren havde haft med at gøre, havde ønsket at følge ham med til Skibet, og man var saa blevet enig om at mødes tidligere og spise Frokost sammen.

Møller kunde ikke svare Hr. Simonsen anderledes, end han allerede havde gjort.

Forslaget overgik til anden Behandling. Ændringsforslag indkaldtes til førstkommende Mandag Middag Kl. 12.

